

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ

ПРОГРАМА

кандидатського іспиту зі спеціальності

27.00.01 – теорія та історія соціальних комунікацій
та додаткового кандидатського іспиту для здобувачів
наукового ступеня кандидата наук з соціальних комунікацій,
які не мають базової освіти і не навчаються за спеціальністю 27.00.01

(галузь науки – «Соціальні комунікації»)

Затверджено Вченою радою
Інституту журналістики
(протокол № 11 від 25 травня 2015 р.)

Пояснювальна записка

Програма кандидатського іспиту призначена здобувачам наукового ступеня кандидата наук з соціальних комунікацій зі спеціальності 27.00.01 — теорія та історія соціальних комунікацій, а також як додатковий іспит для тих здобувачів, які не мають базової освіти, тобто не закінчували бакалаврати 6.020102 книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія; 6.020105 документознавство та інформаційна діяльність; 6.030301 журналістика; 6.030302 реклама і зв'язки з громадськістю; 6.030303 видавнича справа та редагування та відповідних магістерських програм.

Кандидатський іспит повинен виявити рівень методологічної, теоретичної та професійної підготовки здобувача, знання теорії та закономірностей розвитку комунікаційної системи суспільства, історії соціально-комунікаційних інститутів суспільства, етапів становлення соціально-комунікаційних структур, форм та процесів, історії важливих наукових відкриттів щодо знакових систем, інструментів, способів документалізації інформації.

Здобувач повинен розуміти розвиток соціально-комунікаційної культури суспільства, становлення та розвиток основних напрямів діяльності документально-інформаційних структур (бібліотек, бібліографічних служб, центрів науково-технічної інформації тощо), методологічні, методичні та організаційні засади функціонування документально-інформаційних структур у системі соціальних комунікацій, закономірності розвитку засобів трансляції концептуальної, фактологічної та методографічної інформації як складових соціальної комунікації, стратегію розвитку соціальних комунікацій, концепції трансформації комунікаційних систем, комунікаційні канали, комунікаційні відносини та інформаційну культуру суспільства, концепції соціальної інформації та знань у сучасній науці, інформаційну технологізацію суспільства, теорію, історію та методологію наукових дисциплін соціально-комунікаційного циклу, професіологічні аспекти підготовки кадрів для сфери соціальних комунікацій, інформаційно-когнітивну динаміку суспільства.

Обсяг знань, який повинен виявити здобувач на кандидатському іспиті зі спеціальності, не обмежується колом питань, визначених у програмі. Він повинен опанувати матеріал за темою свого дисертаційного дослідження, знати теорію, історію і сучасний стан досліджуваної проблеми.

РОЗДІЛ I. ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Історія соціальних комунікацій та соціально-комунікаційних інститутів суспільства.

Поняття про комунікацію, соціальну комунікацію, масову комунікацію; поняття про соціальні інститути, соціально-комунікаційні форми організації людської діяльності, форми комунікації в історичні періоди розвитку людського суспільства.

Історичні умови, соціокультурні фактори еволюції соціальних комунікацій. Виникнення каналів розповсюдження соціальної інформації. Комунікаційні канали як матеріальна складова системи соціальних комунікацій. Їх

характеристика як засобу (лінії зв'язку) для передачі і сприйняття повідомлення в будь-якому вигляді (знаки, мова, коди, звуки, візуальні зразки) за допомогою матеріальних носіїв, технічних пристроїв. Дописемні комунікації: звичаї, традиції, фольклор, мистецтво, їх роль і призначення. Виникнення писемної комунікації. Формування документальної комунікації. Формальні та неформальні канали комунікації. Знакові комунікації як різновид документальної комунікації. Кризові явища в соціальній комунікації. Закономірності розвитку соціальних комунікацій. Становлення системи документальної комунікації: архіви, бібліотеки, музеї, бібліографічні служби, видавництва, книжкова торгівля, референтські служби, центри документації. Художні комунікаційні канали — музика, танець, поезія, риторика, театр, графіка, живопис, скульптура, архітектура, перфоманс, шоу. Писемні комунікації. Рукопис. Пошта. Виникнення технічних каналів. Книгодрук. Фотографія. Звукозапис, телефон, телеграф, радіо, фототелеграф, телебачення, відео, комп'ютерний зв'язок, електронна пошта. Виникнення електронної комунікації.

Соціокультурні фактори еволюції соціальних комунікацій. Рушійні сили розвитку соціальних комунікацій. Поняття про інформаційно-комунікаційні революції в суспільстві. Етапи становлення соціальних комунікацій, виникнення мови, писемності, книгодрукування, електричні засоби — телефон, телеграф, персональний комп'ютер, електронні комунікаційні мережі, інтелектуальні інформаційні технології. Тенденції і моделі розвитку СК. Електронна комунікація в глобальному суспільстві. Становлення глобального інформаційного середовища. Характеристика комунікаційного середовища: напружене, дружнє, агресивне, організоване, стихійне. Розвиток телекомунікаційної сфери: телебачення, Інтернет, мобільний зв'язок як основа прогресу інформатизації суспільства й основа еволюції соціальних комунікацій. Мережева організація соціальних комунікацій та її вплив на суспільні відносини. Віртуалізація соціально-комунікативних відносин.

РОЗДІЛ II. ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Теорія та закономірності розвитку комунікаційної системи суспільства.

Загальне поняття соціальної комунікації як сукупності процесів і структур обігу інформації та знань у суспільстві, що забезпечують його існування й розвиток.

Соціальна комунікація як засіб організації діяльності на основі цілеспрямованої передачі та обміну інформацією і знаннями. Соціальна комунікація як умова і характеристика існування соціуму. Соціальні функції комунікації. Матеріальна й ідеальна (духовна) складові комунікації. Моделі комунікації. Соціальні аспекти комунікації. Багатофакторність комунікації. Цільові параметри соціальної комунікації. Суб'єкти комунікації.

Поняття комуніката й комуніканта. Природа соціальної комунікації. Умови ефективної комунікації, предмет спілкування, мета спілкування, результативність комунікації.

Принципи та функції комунікації. Комунікаційні технології. Глобалізаційні процеси в соціальній комунікації. Закономірності розвитку соціальної комунікації в сучасних умовах.

Теорія, історія та методологія наукових дисциплін соціальнокомунікаційного циклу.

Парадигматика наукових досліджень. Визначення поняття «парадигма». Глобальні світоглядні парадигми та їх критерії. Традиційна парадигматика наукових досліджень (Р. Декарт, І. Ньютон, Ф. Бекон). Сучасна парадигматика наукових досліджень (О. Тофлер, Кун). Міжнаукова інтеграція і створення нових наукових комплексів пізнання соціально-комунікаційних явищ та фактів. Критерії парадигмальних зсувів: від «частини» до «цілісності»; від «структур» до «процесів»; від «об'єктивної науки» до «епістемологічної науки»; від «будівлі» до «мережі»; від «істини» до «наближеного опису». Прояви парадигмальності в різних наукових сферах. Поняття поліпарадигмальності.

Тенденції формування метатеоретичних основ соціальноко-мунікативного знання. Основні концепції та моделі соціально-комунікативного знання: культурологічна — Ю. Лотман; структурно-функціональна — А. В. Соколов; інформаційна — І. І. Юзвішин, А. Д. Урсул, Ю. А. Шрейдер; масмедійна — Л. Лассуел Маклюен, А. Моль; соціально-детермінічна — Д. Белл, О. Тоффлер, Н. Луман.

Процеси диференціації та інтеграції в науках соціально-комунікаційного циклу. Узагальнюючі науки, метанаука як універсальні підвалини пізнання різних типів комунікації. Інформоенергетична парадигма у вивченні соціально-комунікативних процесів та явищ. Зміна статусу наук соціально-комунікаційного циклу.

Наука про масову комунікацію.

Наукові методи теорії масової комунікації, новітні методи досліджень комунікативного середовища; теорія масової комунікації як наука про закономірності спілкування: національний та глобальний аспекти; теорія масової інформації як наука про природу інформації, її характеристики та закономірності інформаційної діяльності; комунікаційні технології як сегмент прикладних досліджень масової комунікації.

Соціологія і масова комунікація: історичні умови та перспективи розвитку інформаційної галузі; соціологічні методи в масовій комунікації.

Історичні умови формування етичних характеристик комунікації; поняття про стандарти масовоінформаційної діяльності, історія становлення стандартів; етика масовоінформаційної діяльності, тенденції розвитку етичних підходів в сучасній науці про масову комунікацію.

Структура соціально-комунікативного знання.

Комунікаційні імплікації у філософії: лінгвістичні — Дж. Мур, Дж. Остін, Л. Віттенштейн, Р. Карнан, У. Куайн; герменевтичні — Т. Гадамер, Г. Шпет, Є. Бетті, П. Рікер; епістемологічні — Т. Кун; комунікаційної дії — Ю. Хабермас. Структурна лінгвістика — Фердинанд де Соссюр; семіотика — Пірс Чарльз, Марріс Чарльз; структурне літературознавство — А. Н. Веселовський, А. А. Потебня, А. Ф. Лосєв; семіотика літератури та мистецтва — Ю. М. Лотман, М. М. Євреїнов. Паралінгвістика.

Соціально-психологічна (біхевіфізидіалоговий дискурс — К. Ясперс, М. Бахтін, М. Бубер). Символічний інтеракціоналізм (Дж. Г. Мід, Г. Бламер).

Джерела та теорії соціальної комунікації. Формування основних аспектів теорії комунікаційної взаємодії: мовні, соціальні, технічні, психологічні.

Становлення теорії соціальних комунікацій. Проблемне поле досліджень: комунікаційна природа соціальної реальності; механізм комунікаційних зв'язків, взаємодії в різних комунікаційних системах, структурах, процесах; структурно-організаційні та функціонально-змістовні характеристики комунікаційних систем; основні етапи еволюції соціальних комунікацій та соціокультурні залежності; концептуалізація теорії та методів соціальних комунікацій; класифікаційні підходи до феноменів комунікаційної дії; управління соціальною інформацією та оптимізація соціально-комунікаційної взаємодії; соціально-інформаційні й когнітивні процеси, структури та технології як об'єкти досліджень.

Об'єкт соціально-комунікаційної теорії. Формування предметної складової досліджень. Формування категоріально-поняттєвого апарату.

Формування системи соціально-комунікаційних наук. Структура соціальнокомунікативного знання. Теоретичні та прикладні соціально-комунікативні знання. Внесок соціології масових комунікацій у пізнання явищ та факторів комунікаційного простору суспільства.

Соціально-технічний комплекс: інформатика, соціальна інформатика, теорія зв'язку, автоматика, телемеханіка та обчислювальна техніка, програмування. Інформаційно-комунікаційні науки: документологія, спеціальноінформаційні, техніко-інформаційні теорії, комунікативістика, теорія масової комунікації. Прикладні комунікаційні теорії: паблік-релейшнз, теорія реклами, іміджелогія, теорія переговорів та ін.

Загальнонауковий рівень. Міждисциплінарний рівень. Міжнауковість соціально-комунікативного знання. Міждисциплінарні зв'язки з філософією, психологією, лінгвістикою, соціологією та іншими науковими дисциплінами. Закономірності розвитку соціальних комунікацій. Уявлення про узагальнюючі соціально-кому-нікаційні теорії. Інформологія. Соціальна інформатика. Тенденції інтеграції та диференціації соціально-комунікаційного знання.

Методологічні, методичні та організаційні засади функціонування документально-інформаційних структур у системі соціальних комунікацій.

Методологія функціонування документально-інформаційних структур в системі соціальних комунікацій. Типологія інформаційних ресурсів, закономірності їх функціонування. Електронні інформаційні ресурси, умови інтерактивного використання інформації. Поняття про електронні посібники, підручники, бази даних та інші інформаційні системи.

Методи організації інформаційних систем. Поняття про пошукові системи специфіка їх створення та використання. Новітні інформаційні системи, структурування інформаційного простору.

Закономірності розвитку засобів трансляції концептуальної, фактологічної та методографічної інформації як складових соціальної комунікації.

Структура соціальної інформації. Науково-технічний прогрес у розвитку систем трансляції інформації.

Поняття про факт, типологія фактів, механізми фактологічного аналізу. Поняття про інформаційні потреби, соціальна значимість масової інформації, актуальність, точність та повнота як характеристики фактологічної інформації.

Концепції інформаційної діяльності, інформаційні моделі. Форми концептуальної інформації, закономірності її поширення.

Методографічна інформація у структурі соціальної комунікації, класифікації, сфера застосування.

Інформаційна технологізація суспільства.

Інструментально-технологічні фактори соціальної комунікації. Технологічні умови спілкування. Поняття каналу спілкування. Функціональні характеристики технологічних параметрів спілкування і розвиток комунікаційних процесів.

Поняття інформаційного вибуху. Соціальна комунікація в умовах перенасичення інформаційного простору: умови, закономірності, тенденції.

Інформаційно-когнітивна динаміка суспільства в умовах масової комунікації як основного різновиду соціального спілкування.

Процеси інформаційного обміну. Масова комунікація і процеси соціалізації. Природа формування комунікативних потреб. Процеси масифікації як результат діяльності ЗМК.

Характеристика найважливіших функцій масової комунікації в умовах глобалізації. Динаміка суспільних інтересів, вплив ЗМК на формування актуальної суспільної проблематики.

Поняття мас у науці. Свідомість поведінки і настрої мас у контексті масової комунікації. Комунікаційний вплив на маси. Інформаційно-виробнича модель діяльності в масовій комунікації.

Поняття ефективності спілкування й комунікаційних ефектів. Типологія комунікаційних ефектів. Патогенність і впливовенність в соціальних комунікаціях. Проблема маніпуляції та виховання як стратегічні характеристики організації інформаційних систем.

Методи дослідження соціальних комунікацій.

Основні принципи та методологія дослідження соціальних комунікацій. Фундаментальні, загальнонаукові принципи: діалектики, детермінізму, цілісності, ізоморфізму, функціональності, системності, їх вплив на формування наукових теорій. Категоріальні діади (опозиції) як засоби обґрунтування і реалізації методологічних принципів: суб'єктивне й об'єктивне, сутність та явище, матеріальне та ідеальне. Діалектика як метод пізнання природи, суспільства, мислення. Частковонаукові принципи (об'єктивність, узагальнююча цінність, модельність, перевірність та ін.). Їх зв'язок із загальнонауковими принципами, залежність від предмета наукових галузей. Конкретні (спеціалізовані) принципи. Конкретнонаукові методи. Взаємозв'язок наукових принципів і методів.

Формування системи методів у соціально-комунікаційних науках. Емпіричне накопичення фактів, запозичення, класифікація. Мета і засоби реалізації як основа визначення методів. Первинні методи (вивчення джерел, спостереження, опитування), метод експертних оцінок, збору дослідницького матеріалу. Вторинні методи: обробка й аналіз даних (кількісний та якісний аналіз, систематизація, інтерпретація), факторний аналіз, метод імплікаційних шкал. Контент-аналіз. Дискурс-аналіз. Наукометричні методи: бібліометрія, інфометрія, когнітометрія. Методи третього типу — перевірка результатів: верифікаційні методи (порівняння постійних та змінних факторів тощо). За способом реалізації: логіко-аналітичні, візуальні, експериментально ігрові методи.

Система методів соціально-комунікаційних наук як діалектика загального, особливого та поодинокого.

Історичні методи. Соціологічні методи. Діяльнісні методи. Методи системного підходу: структурний, функціональний, системного аналізу. Інформаційний підхід. Соціально-комунікаційний підхід. Соціокультурний підхід. Синергетичний підхід.

Когнітивні методи. Методи моделювання. Методи прогнозування. Частковонаукові та конкретнонаукові методи дослідження соціальних комунікацій. Соціометричний метод. Порівняльний метод. Встановлення соціально зумовленого розмаїття комунікаційних засобів. Визначення нормативних інваріантів. Методи соціального проектування. Метод побудови комунікограм. Розвиток методів вторинного аналізу в соціологічній науці.

РОЗДІЛ III. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ НАУКИ ПРО СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Соціально-комунікаційна система суспільства.

Інституалізація в соціально-комунікаційній сфері. Соціально-комунікаційна культура суспільства. Соціально-комунікаційна діяльність: структура, предмет, організація. Професіоналізація кадрів у системі соціальних комунікацій. Організаційно-діяльнісні засади соціально-комунікаційних структур.

Розвиток документознавства й архівознавства в системі наук соціальнокомунікаційного циклу.

Функції та властивості метанаукових теорій. Міжнаукові та міждисциплінарні зв'язки. Процеси інтеграції та диференціації в системі наук, рівні та процеси інституціоналізації соціокомунікаційного знання. Завдання наук соціокомунікаційного циклу. Основні ознаки науки: наявність власного предмета, теорії, законів. Додаткові ознаки науки. Об'єкт і предмет документознавства, архівознавства. Порівняльний аналіз трактувань документознавства й архівознавства як наукових дисциплін. Сучасні дискусії щодо статусу та структури документознавства в системі наук соціокомунікаційного циклу.

Ознаки структурування документознавства й архівознавства, загальне та особливе в об'єктах їх досліджень. Загальне і часткове документознавство, їх співвідношення та зв'язки з іншими науками й галузями знань.

Поняття наукової та професійної термінології. Категоріально-поняттєвий апарат документознавства й архівознавства, стан його стандартизації.

Основні етапи розвитку документознавства й архівознавства як наукових дисциплін. Генеза узагальнюючої науки про документ (документології/документації) наприкінці XIX ст. (П. Отле, Бельгія). Диверсифікація документології. Історичні обставини, що привели до інституціоналізації документалістики, документознавства, архівознавства. Розвиток цих наукових напрямів в Україні. Внесок провідних документознавців та архівознавців у розроблення теоретичних проблем документознавства й архівознавства. Історіографія українського документознавства й архівознавства.

Розвиток книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства в системі наук соціально-комунікаційного циклу.

Функції та властивості, мета наукових теорій. Міжнаукові та міждисциплінарні зв'язки. Процеси інтеграції та диференціації в системі наук, рівні та процеси інституціоналізації соціокомунікаційного знання. Визначення та завдання наук соціокомунікативного циклу. Основні ознаки науки: наявність

власного предмета, теорії, законів. Додаткові ознаки науки. Об'єкт і предмет книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства. Ознаки структурування книгознавчого, бібліотекознавчого, бібліографознавчого знання. Загальне і часткове книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство, їх співвідношення та зв'язки з іншими науками і галузями знань. Бібліопсихологія, бібліосоціологія, бібліопедагогіка, бібліотекономія як інтегративні наукові дисципліни.

Основні етапи розвитку книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства як наукових дисциплін. Внесок провідних учених у розробку теоретичних проблем книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства. Історіографія українського книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства. Проблематика сучасних книгознавчих, бібліотекознавчих, бібліографознавчих дискусій.

Поняття наукової та професійної термінології. Категоріально-поняттєвий апарат книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, стан його стандартизації.

Розвиток журналістикознавства в системі наук про соціальні комунікації.

Журналістика як соціальний інститут. Визначення журналістики. Журналістика, масова інформація і масова комунікація. Масова аудиторія журналістики. Масовоінформаційні відносини та масовоінформаційні технології. Журналістика і журналістикознавство. Стан і тенденції розвитку українського і світового журналістикознавства. Поняттєвий апарат журналістикознавства. Теорія журналістики і методологія дослідження ЗМК. Журналістикознавство і суміжні наукові дисципліни. Проблематика підготовки кадрів для ЗМК в Україні.

Фундаментальні причини виникнення журналістики як соціокультурного явища. Історичні моделі журналістики. Журналістика як суб'єкт і об'єкт соціального процесу. Місце і роль журналістики у інтерсуб'єктних масовоінформаційних відносинах демократичного суспільства. Види і типи журналістики. Основні соціальні функції журналістики. Принципи журналістської діяльності. Жанр і метод у журналістиці. Система журналістських жанрів. Явище жанрової дифузії у журналістській творчості.

Свобода і необхідність у світі масовокомунікаційних відносин. Журналістський менеджмент. Законодавство України про ЗМІ. Етика журналістської діяльності. Психологія журналістської діяльності.

Ефективність, дієвість, результативність масовоінформаційної діяльності.

Розвиток теорії видавничої справи та редагування з точки зору науки про соціальні комунікації.

Видавнича справа та редагування: теоретико-методологічні та термінознавчі аспекти понять. Видавнича справа як сфера суспільних відносин. Видавнича справа та реагування як галузь науки і як спеціальність.

Тendenції розвитку видавничої справи у світі і в Україні на сучасному етапі. Українська видавнича справа у порівнянні з європейськими країнами. Тенденції в організаційному, тематичному мовному та географічному аспектах. Законодавство України про видавничу справу.

Розвиток прикладних соціально-комунікаційних технологій.

Гуманістичні і технократичні, автократичні та інші моделі розвитку соціального буття. Вимоги формування соціально-технологічної культури

суспільства. Поняття про глобальні соціальні технології. Глобальна модернізація суспільства: її зміст і тенденції. Оновлення суспільних підсистем на базі інформатизації суспільства. Порівняння суспільних систем нового і новітнього часу.

Еволюція, революція і реформи як засоби оновлення суспільних систем. Характеристика, фактори, засоби втілення результатів оновлення.

Особливості сучасного етапу розвитку суспільства. Вимоги до використання технологій інформаційного суспільства. Технології трансформації (модернізації та руйнування) підсистем суспільства. Рівні технологій трансформації підсистем суспільства: технології окремих сфер суспільства, окремих соціальних комплексів, регіональні. Багаторівневість моделі технологізації суспільного простору.

Вимоги до вибору раціональних засобів взаємодії соціальних суб'єктів.

Поняття про відкриту і закриту суспільність. Суспільна думка: визначення, характеристика, функції. Особливості суспільної думки та методологія її вивчення. Фактори впливу на ставлення людини до суспільних подій і фактів. Типи відносин: позитивні, негативні, нейтральні. Суспільні процеси і суспільна думка: системні взаємозв'язки. Способи впливу на суспільну думку. Громадськість як об'єкт суспільних впливів і суб'єкт суспільної взаємодії. Симетрична комунікація (громадські зв'язки) та асиметрична комунікація (зв'язки з громадськістю, реклама, просування, продаж) як елементи соціокультурного розвитку.

Розвиток соціальної інформатики.

Соціальна інформатика як наука. Поняття інформаційного суспільства, критерії розрізнення інформаційного та постіндустріального суспільства. Інформаційні ресурси суспільства, їх характеристика та методи аналізу.

Критерії ефективності соціальної інформації та інформаційних систем, оцінка інформаційних процесів в соціальних системах.

Соціальні умови розвитку інформаційних систем. Закон експоненційного зростання обсягу знань. Поняття інформатизації як системно-діяльнісного процесу оволодіння інформацією (ресурсом управління і розвитку) з метою створення інформаційного суспільства. Зв'язок соціальної інформатики з іншими науками

Стратегія розвитку соціальних комунікацій, концепції трансформації комунікаційних систем.

Процес роздержавлення українських ЗМІ в контексті стратегій розвитку соціальних комунікацій. Поняття про громадські ЗМК; Причини й умови формування громадського мовлення в національному інформаційному просторі. Динаміка функцій соціальної комунікації як результат демократичних перетворень системи ЗМК. Перспективні напрямки розвитку соціальних комунікацій.

Актуальні проблеми соціальної комунікації в сучасній Україні.

Проблема кількісного аналізу соціальних комунікацій. Методи якісного аналізу комунікації. Поняття про моніторинг ЗМК.

Принципи досліджень в сфері соціальних комунікацій. Актуальні проблеми соціальної комунікації та їх дослідження.

Наукові напрямки дослідження соціальних комунікацій, критерії якісних досліджень соціальних комунікацій.

**ДИСЕРТАЦІЇ,
ЗАХИЩЕНІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 27.00.01 – ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ
СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

Дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук (бібліографічні описи асторефератів)

2015 рік

1. Крайнікова, Тетяна Степанівна. Культура медіаспоживання в Україні: актуальний стан і механізм формування : автореф. дис... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Тетяна Степанівна Крайнікова . Київ, 2015. – 28 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 05.03.2015)

2014 рік

1. Березенко, Віта Віталіївна. Наукове осмислення феномену PR як соціальнокомунікаційної діяльності в Україні : автореф. дис... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Віта Віталіївна Березенко . – Київ : Б.в., 2014 . – 32 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 02.04.14.)
2. Шевченко, Вікторія Едуардівна. Концепція візуалізації журнального контенту в системі наукових поглядів у галузі соціальних комунікацій : автореф. дис... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Вікторія Едуардівна Шевченко . Київ, 2014. – 32 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 23.03.2014)

2013 рік

1. Біличенко, Ольга Леонідівна. Художня література в соціально-комунікаційній структурі суспільства : автореф. дис... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Ольга Леонідівна Біличенко . – Запоріжжя : Б.в., 2013 . – 40 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: 05.08.13)
2. Грицюта, Наталія Миколаївна. Рекламна етика: принципи, чинники, реалії, тенденції : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій : 27.00.01 / Наталія Миколаївна Грицюта . – Київ, 2013 . – 36 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 08.04.13)
3. Мантуло, Наталія Борисівна. PR-текст у сучасному соціально-комунікативному просторі : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Наталія Борисівна Мантуло . – Запоріжжя : Б.в., 2013 . – 40 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: 04.10.13)
4. Огар, Емілія Ігорівна. Новітня українська дитяча книга: соціокультурний, комунікативний та видавничий виміри : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Емілія Ігорівна Огар . – Київ, 2013 . – 32 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 20.08.13)
5. Паримський, Ігор Святославович. Національна преса – суспільна домінанта інформаційного простору демократичної держави : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Ігор Святославович Паримський . – Київ, 2013 . – 32 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 10.09.13)
6. Хоменко, Ілля Андрійович. Художнє радіомовлення у системі соціальних комунікацій : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Ілля Андрійович Хоменко . – Київ, 2013 . – 40 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 20.08.13)

2012 рік

1. Городенко, Леся Михайлівна. Мережева комунікація: теорії, моделі, технології : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Леся Михайлівна Городенко . – Київ : Б.в., 2012 . – 31 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 05.06.12)
2. Гоян, Віта Володимирівна. Телебачення як вид журналістської творчості: візуально-вербальні компоненти екранної комунікації : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Віта Володимирівна Гоян . – Київ : Б.в., 2012 . – 36 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 14.05.12)
3. Зражевська, Ніна Іванівна. Феномен медіакультури у сфері соціальних комунікацій : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій : 27.00.01 / Ніна Іванівна Зражевська . – Київ, 2012 . – 32 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 22.10.12)
4. Чекмишев, Олександр Вікторович. Моніторинг ЗМІ в системі соціальних комунікацій: історико-теоретичний та прагматичний аспект : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Олександр Вікторович Чекмишев . – Київ : Б.в., 2012 . – 35 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 12.04.12)

2011 рік

1. Демченко, Сергій Володимирович. Масова комунікація у процесі розбудови громадянського суспільства: історія, теорія, українські реалії : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Сергій Володимирович Демченко . – Київ : Б.в., 2011 . – 34 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 11.11.11)

2010 рік

1. Бутиріна, Марія Валеріївна. Мас-медіа як середовище створення та функціонування стереотипів масової свідомості : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Марія Валеріївна Бутиріна . – Київ : Б.в., 2009 . – 30 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 27.01.10)
2. Іванова, Олена Андріївна. Літературно-мистецька періодика в соціальнокомунікаційному просторі України початку ХХІ століття : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Олена Андріївна Іванова . – Київ : Б.в., 2010 . – 31 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 04.02.11)
3. Кузнєцова, Тетяна Василівна. Аксіологічні моделі мас-медійної інформації: комунікативно-концептуальний підхід : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Тетяна Василівна Кузнєцова . – Київ : Б.в., 2010 . – 31 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 13.12.10)
4. Тріщук, Ольга Володимирівна. Феномен науково-інформаційного дискурсу у сфері соціальних комунікацій : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Ольга Володимирівна Тріщук . – Київ : Б.в., 2009 . – 32 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 12.01.10)

2009

1. Артамонова Інеса Михайлівна. Інтернет-журналістика в Україні: еволюція, соціоінформаційний контекст, системні характеристики [Текст] : автореф. дис... д-ра наук із соц. комунікацій / Артамонова Інеса Михайлівна ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, Інститут журналістики. – К., 2009. – 31 с.

Дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук (бібліографічні описи асторефератів)

2015 рік

1. Сашук, Тетяна Іванівна. Висвітлення соціальної проблематики загальнонаціональних друкованих мас-медіа комунікації : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.01 / Тетяна Іванівна Сашук . Київ, 2015. – 16 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 03.03.2015)
2. Ілляк, Надія Олексіївна. Медіаосвіта юних журналістів України в системі соціальних комунікацій (на прикладі Київського інформаційно-товрчого агентства “ЮН-ПРЕС”) : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.01 / Надія Олексіївна Ілляк . Київ, 2015. – 17 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 04.03.2015)
3. Ситник, Олексій Валерійович. Комунікативна спрямованість композиційно-графічного моделювання як складник стратегії розвитку новинних порталів : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.01 / Олексій Валерійович Ситник . Київ, 2015. – 16 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 05.03.2015)

2014 рік

1. Кондрико, Анастасія Андріївна. Інформаційна система соціокодів у сучасному нарративному медіадискурсі : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Анастасія Андріївна Кондрико . – Дніпропетровськ, 2014. – 20 с. (Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара, дата захисту: 22.12.14)
2. Самуляк, Оксана Володимирівна. Соціальні комунікації в Уанеті: історія, особливості перспективи розвитку : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Оксана Володимирівна Самуляк . – Київ, 2014. – 18 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 25.12.2014)
3. Семенюк, Гліб Сергійович. Медіавіруси як складник контенту українських мережеских видань : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Гліб Сергійович Семенюк . – Київ, 2014. – 15 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 25.11.2014)
4. Карпиленко, Валерія Андріївна. Когнітивні структури тематичних новин в електронних ЗМІ : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Валерія Андріївна Карпиленко . – Київ, 2014. – 15 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 30.09.2014)
5. Ятчук, Ольга Михайлівна. Соціально-комунікаційні моделі та технології інтерактивного телебачення : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Ольга Михайлівна Ятчук . – Київ, 2014. – 15 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 15.09.2014)
6. Полісученко, Анна Юріївна. Інтерактивність у телевізійному мовленні України: теорія і практика телебачення : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Анна Юріївна Полісученко . Київ, 2014. – 16 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 25.06.2014)
7. Плещенко, Кирило Володимирович. Низові Інтернет-блоги в Україні: діалогізування, структурування, функціонування телебачення : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Кирило Володимирович

Пдещенко . Київ, 2014. – 16 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 04.06.2014)

8. Морозова, Олена Олександрівна. Формування методичного забезпечення досліджень масовокомунікаційного впливу в науках про соціальні комунікації : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Олена Олександрівна Морозова . Київ, 2014. – 17 ст. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 27.03.2014)

2013 рік

1. Гаврилець, Юрій Дмитрович. Короткотривалі медіаефекти в молодіжних студентських групах (на матеріалі теленовін) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Юрій Дмитрович Гаврилець . – Київ : Б.в., 2013 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 01.04.13)
2. Гридчина, Вікторія Віталіївна. Семіотичні методи дослідження візуальної інформації в науці про соціальні комунікації : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.01 / Вікторія Віталіївна Гридчина . – Київ, 2013 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 08.04.13)
3. Гузенко, Тетяна Андріївна. Інформаційні ресурси місцевого самоврядування як інструмент формування екологічної свідомості : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Тетяна Андріївна Гузенко . – Запоріжжя, 2013 . – 20 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: 05.09.13)
4. Корольова, Олена Володимирівна. Спортивні журнали незалежної України : сучасний стан, тенденції розвитку : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Олена Володимирівна Корольова . – Київ : Б.в., 2013 . – 17 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 17.06.13)
5. Литвиненко, Володимир Вікторович. Стратегії збереження смислової компоненти журналістського тексту в умовах трансформації в комунікаційній системі (на прикладі корейських медіа) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Володимир Вікторович Литвиненко . – Київ, 2013 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 05.09.13)
6. Мироненко, Владлена Вячеславівна. Організаційні комунікації як поліпарадигмальний феномен : автореф. дис... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Владлена Вячеславівна Мироненко . – Дніпропетровськ : Б.в., 2013 . – 19 с. (Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара, дата захисту: 10.01.14)
7. Нестеряк, Юлія Миколаївна. Трансформація комунікаційного середовища у контексті сучасної медіаполітики України : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Юлія Миколаївна Нестеряк . – Київ, 2013 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 05.09.13)
8. Пічугіна, Юлія Олександрівна. Трансформація цензури в умовах розвитку системи соціальних комунікацій : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Юлія Олександрівна Пічугіна . – Харків : Б.в., 2013 . – 20 с. (Харківська державна академія культури, дата захисту: 18.07.13)
9. Рудницька, Ганна Валеріївна. Зовнішній вектор соціальної комунікації на матеріалах італійської преси : авореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.01 / Ганна Валеріївна Рудницька . – Київ, 2013 . – 17 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 15.04.13)

10. Тишевська-Шапошник, Ольга Володимирівна. Комунікативні стратегії розвитку туристичної діяльності в регіоні : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Ольга Володимирівна Тишевська-Шапошник . – Харків, 2013 . – 19 с. (Харківська державна академія культури, дата захисту: 20.09.13)
11. Шендеровський, Костянтин Сергійович. Інституціалізація комунікацій у сфері вирішення соціальних проблем : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Костянтин Сергійович Шендеровський . – Київ, 2013 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 05.09.13)

2012 рік

1. Галаджун, Зоряна Володимирівна. Комунікаційна дифамація як чинник соціальної відповідальності мас-медіа : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Зоряна Володимирівна Галаджун . – Київ : Б.в., 2011 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 31.01.12)
2. Мирошкіна, Наталя Вікторівна. Українська естетика як феномен соціальних комунікацій : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Наталя Вікторівна Мирошкіна . – Київ : Б.в., 2012 . – 17 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 26.12.12)
3. Федоришин, Євген Петрович. Журналістська об'єктивність при відтворенні реальності та фактори впливу на подання інформації у медійному просторі Північної Америки : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Євген Петрович Федоришин . – Київ : Б.в., 2012 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 12.04.12)
4. Швидка, Олена Борисівна. Коммуникационная среда: становление и развитие в период информационного общества : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Олена Борисівна Швидка . – Харків : Б.в., 2012 . – 19 с. (Харківська державна академія культури, дата захисту: 08.11.12)

2011 рік

1. Досенко, Анжеліка Костянтинівна. Медійність і психолінгвістична характеристика моделі блогів людей, які живуть із ВІЛ/СНІД : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Анжеліка Костянтинівна Досенко . – Запоріжжя : Б.в., 2011 . – 16 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: **06.07.11**)
2. Кошак, Олександр Михайлович. Регіональне радіомовлення України: проблематика розвитку (за матеріалами роботи радіоорганізацій східних областей України) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Олександр Михайлович Кошак . – Київ : Б.в., 2011 . – 19 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: **27.04.11**)
3. Сіріньок-Долгарьова, Катерина Григорівна. Глобалізація світового новинного дискурсу (на прикладі англійських інтернет-медіа США, Великобританії, Індії та Австралії) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Катерина Григорівна Сіріньок-Долгарьова . – Київ : Б.в., 2011 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 24.10.11)
4. Ярошенко, Леся Анатоліївна. Методика і практика моніторингових медіа-досліджень в Україні : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Леся Анатоліївна Ярошенко . – Київ : Б.в., 2011 . – 17 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 22.04.11)

2010 рік

1. Куранова, Світлана Іванівна. Соціальні та когнітивні особливості замітки в українській періодиці початку XXI ст. : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Світлана Іванівна Куранова . – Київ : Б.в., 2010 . – 15 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 12.03.10)
2. Павленко, Людмила Григорівна. Всесвітня служба радіомовлення України: тематика та структура радіопрограм : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Людмила Григорівна Павленко . – Київ : Б.в., 2010 . – 18 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 15.02.11)
3. Синоруб, Галина Петрівна. Поняття конфліктного наповнення діяльності мас-медіа в теорії соціальних комунікацій (контекст формування поведінки аудиторії) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Галина Петрівна Синоруб . – Київ : Б.в., 2009 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 12.01.10)

2009 рік

1. Артамонова, Інеса Михайлівна. Інтернет-журналістика в Україні: еволюція, соціоінформаційний контекст, системні характеристики : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Інеса Михайлівна Артамонова . – Київ : Б.в., 2009 . – 31 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 12.11.09)
2. Давидченко, Тетяна Станіславівна. Структурно-функціональні особливості преси для дітей періоду незалежності України : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Тетяна Станіславівна Давидченко . – Київ : Б.в., 2008 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 10.02.09)
3. Захарченко, Артем Петрович. Виникнення та розвиток медіа-мистецтв у системі масової комунікації : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Артем Петрович Захарченко . – Київ : Б.в., 2008 . – 13 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 26.06.09)
4. Золяк, Вікторія Василівна. Функціональні характеристики контентної конвергенції засобів масової комунікації : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Вікторія Василівна Золяк . – Київ : Б.в., 2009 . – 16 с. (МЕГУ ім. Дем'янчука, дата захисту: 2009)
5. Лебедева-Гулей, Олена Зіновіївна. Соціально-комунікативна парадигма публіцистики Віталія Карпенка : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Олена Зіновіївна Лебедева-Гулей . – Київ : Б.в., 2009 . – 17 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 29.10.09)
6. Матюшина, Анастасія Володимирівна. Соціокультурна роль мас-медіа у формуванні громадянського суспільства в Україні: комунікативний дискурс : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Анастасія Володимирівна Матюшина . – Київ : Б.в., 2009 . – 15 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 24.06.09)
7. Перехейда, Валентин Вікторович. Тижневик “Освіта” як чинник християнського виховання молоді: соціально-комунікаційний аспект (1992-2005 рр.) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Валентин Вікторович Перехейда . – Київ : Б.в., 2009 . – 21 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 26.06.09)
8. Хомінський, Сергій Йосипович. Взаємозв'язок релігійної та екологічної проблематики в системі соціальних комунікацій (на матеріалі

природоохоронної, релігієзнавчої і релігійної преси) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Сергій Йосипович Хомінський . – Київ : Б.в., 2009 . – 17 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 26.06.09)

9. Черемних, Інна Володимирівна. Телевізійний маркетинг в Україні: тенденції та стратегії : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Інна Володимирівна Черемних . – Київ : Б.в., 2009 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 30.09.09)
10. Ширченко, Ярослава Іванівна. Журналістська етика: проблеми і концепції (світовий та вітчизняний досвід) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Ярослава Іванівна Ширченко . – Київ : Б.в., 2008 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 10.02.09)

2008 рік

1. Белецька, Алевтина Володимирівна. Лексична сугестія публіцистики друкованих ЗМІ України дискурсу політичного протистояння 2004-2006 рр. : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Алевтина Володимирівна Белецька . – Київ : Б.в., 2008 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 24.09.08)
2. Бондаренко, Таміла Олексіївна. Екологічна етика журналу “The Ecologist” у контексті глобалізаційних процесів у соціальних комунікаціях : автореф. дис ... канд. наук з соціальних комунікацій: 27.00.01 / Таміла Олексіївна Бондаренко . – Харків : Б.в., 2008 . – 20 с. (Харківська державна академія культури, дата захисту: 17.11.08)
3. Чекалюк, Вероніка Василівна. Преса діаспори США як комунікативний чинник формування ідентичності українців (1939-2005 рр.) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.01 / Вероніка Василівна Чекалюк . – Київ : Б.в., 2008 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 03.12.08)

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія / Макаренко Є. А., Рижков М. М., Ожеван М. А. та ін.— К.: Наша культура і наука, 2003.— 614 с.
2. Афанасьев В. Г. Социальная информация / В. Г. Афанасьев. — М. : Наука, 1994. — 200 с.
3. Ашин Г. К. “Массы” теории // Современная западная социология: словарь.— М.: Политиздат, 1990.
4. Багдикян Б. Монополия средств информации. М., 1987.
5. Багерстам Э. Свобода прессы в демократическом обществе: Настольная книга по этике прессы. Тарту, 1992.
6. Бакиров, В. С. Ценностное сознание и активизация человеческого фактора / В. С. Бакиров. — Х. : Выща шк., 1988. — 147 с.
7. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. М., 1979.
8. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент: психологія, технології і техніка паблік рилейшнз. – К.: МАУП, 2005. – 440 с.
9. Бебик В., Бортніков В., Дегтерьова Л., Кудряченко А. Держава і громадянське суспільство: партнерські комунікації в глобальному світі (за заг. ред. В.Бебика). – К.: Ін-т громадян. суп-ва, 2006. – 246 с.

10. Бевзенко, Л. Д. Социальная самоорганизация. Синергетическая парадигма: возможности социальных интерпретаций / Л. Д. Бевзенко. — К. : Ин-т социологии НАН Украины, 2002. — 437 с.
11. Березин В. М. Массовая коммуникация: сущность, каналы действия. — М.: Рип-холдинг, 2003. — 174 с.
12. Брайант Дж., Томпсон С. Основы воздействия СМИ: Пер. с англ. — М.; СПб; К.: Узд. Дом „Вільямс”, 2004. — 426 с.
13. Бырсан Г.Ф. Эффективность информационного процесса взаимодействия массовой информации и аудитории (к теории вопроса): Лекции. — Кишинев: КГУ, 1989. — 62 с.
14. Вороненкова Г.Ф. Путь длиною в пять столетий: от рукописного листка до информационного общества (национальное своеобразие средств массовой информации Германии). М., 1999.
15. Ворошилов В.В. Теория и практика массовой информации. — Минск, Изд.Михайлова, 2006. — 496 с.
16. Гаркавенко С.С. Маркетинг. Підручник. — Київ: Лібра, 2002. — 705 с.
17. Гриценко О. М. Мас-медіа у відкритому інформаційному суспільстві й гуманістичні цінності / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка.— К., 2002.— 204 с.
18. Дзялошинский И.М. Технология журналистской деятельности: наедине с действительностью. Методы получения и осмысления социальной информации. М., 1998.
19. Дридзе Т.М. Текстовая деятельность в структуре социальной коммуникации. М., 1984.
20. Жукова Я., Ширков Ю. Модели массовой коммуникации. Научный отчет. — М.: Гостелерадио СССР, 1989.
21. Зарецкая Е. Н. Риторика: Теория и практика речевой коммуникации.— М.: Дело, 1999.— 480 с.
22. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Львів: ПАІС, 2004. — 268 с.
23. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини.— К.: Освіта, 1999.— 351 с.
24. Ильганаева В.А. Гармонизация культурной среды в условиях информатизации общества / В. А. Ильганаева. — Х. : ХГАК, 1999. — 36 с.
25. Иванов В. Ф. Соціологія масової комунікації: Навчальний посібник. — К.: Центр вільної преси, 1999. — 212 с.
26. Ильганаева В. О. Бібліотечна освіта: нова парадигма розвитку / В. О. Ильганаева. — К. : Ред. журналу «Бібліотечний вісник», 1996. — С. 48–57.
27. Канетті Еліас. Маса і влада.— К.: Видавничий дім “Альтернативи”, 2001.— 416 с.
28. Каныгин Ю. М. Введение в социальную когнитологию / Ю. М. Каныгин, Ю. И. Яковенко. — К. : Наук. думка, 1992. — 108 с.
29. Каныгин Ю.М. Основы когнитивного обществознания (Информационная теория социальных систем) / Ю. М. Каныгин. — К. : Укр. акад. информатики, 1993. — 236 с.
30. Коган В. З. Теория информационного взаимодействия. Философскосоциологические очерки/ В. З. Коган. — Новосибирск : Изд-во ун-та, 1992. — 319 с.

31. Корнев М. Н., Фомічова В. М. Психологія масової поведінки / Ін-т післядипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка.— К., 2000.— 124 с.
32. Коробейников В.С. Редакция и аудитория: социологический анализ. М., 1983.
33. Лалл, Джеймс. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід.— К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.— 264 с.
34. Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губернський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
35. Москаленко А. З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: „Експресоб’ява”, 1998. – 337 с.
36. Нечай О.Ф. Ракурсы. О телевизионной коммуникации и эстетике. М., 1988.
37. Ольшанский Д. В. Психология масс.— СПб: Питер, 2001.— 368 с.
38. Партико З. В. Теорія масової інформації: Конспект курсу лекцій. К., 2004. 200 с. [Рукопис].
39. Почепцов Г.Г. Коммуникационные технологи. – М.: Рефл-бук; К.: Ваклер, 2001. – 348 с.
40. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. – М.: Рефл-бук; К.: Ваклер, 2003. – 652 с.
41. Пронин Е.И. Текстовые факторы эффективности журналистского воздействия. – М.: Изд-во МГУ, 1981. – 158 с.
42. Репкова Т. Новое время: как создать профессиональную газету в демократическом обществе.— К.: IREX ПроМедиа/Украина, 2002.— 468 с.
43. Різун В. В., Непійвода Н. Ф., Корнеєв В. С. Лінгвістика впливу: Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2005. – 148 с.
44. Різун В.В. Маси: Тексти лекцій. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2003. – 118 с.
45. Різун В.В. Скотнікова Т.В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві: навчальний посібник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2005. – 104 с.
46. Родионов В.А. Коммуникация как социальное явление. Ростов-на-Дону, 1984.
47. Сбруев В.В. Возникновение и развитие прогрессивной печати в Южной Америке (Аргентина, Уругвай, Чили). М., 1989.
48. Соколов А. В. Социальные коммуникации : учебно-метод. пособие / А. В. Соколов. — М. : ИПО «Профиздат». — 2001. — 222 с.
49. Соколов А.В. Социальные коммуникации. Ч. II. / А.В. Соколов. — М., 2003. — 356 с.
50. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации / А. В. Соколов. — СПб. : Изд-во Михайлова, 2002. — 459 с.
51. Социальная практика и журналистский текст / Под ред. Засурского Я.Н., Пронина Е.Н. М., 1990.
52. Соціальні комунікації: хрестоматія / уклад. В.О. Ільганаєва. — Х. : ХДАК. — 178 с.
53. Срединский С. Газетно-издательское дело. М., 1924.
54. Стратегія і тактика комунікацій із громадськістю для організацій третього сектора: Методичний посібник / За ред. В. Г. Королька. – К.: 2003. – 216 с.
55. Фінклер Ю. Е. Мас-медіа та влада: технологія взаємин.— Л.: Аз-Арт, 2003.— 212 с.

56. Чекмишев О.В. Основи професіональної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 130 с.
57. Чічановський А. А. Новина в журналістиці.— К.: Грамота, 2003.— 48 с.
58. Шаповал Ю.Г. Личностные методы повышения эффективности средств массовой информации: Уч. Пособие для студентов. – К.: УМК ВО, 1989. – 64 с.
59. Шиллер Г. Манипуляторы сознанием. М., 1980.
60. Шкляр В. І. Мас-медіа і виклики нового століття.— К.: Грамота, 2003.— 48 с.
61. Юзвішин, І. Й. Інформаціологія або закономірності інформаційних процесів та технологій в мікро-та макросвітах Всесвіту / І. Й. Юзвішин ; пер. з рос. С. І. Зайцева. — 4-е вид., випр. — Луганськ, 1999. — 203 с.